

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 19. november 2017

Kirkedag: 23.s.e.Trin/A

Tekst: Am 8,4-7; Rom 13,1-7; Matt 22,15-22

Salmer:

SK: 7 * 9 * 370 * 520 * 422

LL: 7 * 9 * 13 * 370 * 520 * 422

Jeg betaler hjertens gerne min skat med glæde; men skattevæsenet vil hellere have, at jeg betaler med penge.

Giv kejseren, hvad kejserens er, og Gud, hvad Guds er. Det er det, jeg vil fokusere på i dagens prædiken. Derfor først lige et par bemærkninger om, hvad der kunne være muligt at gøre til tema ud fra dagens læsninger, og altså ikke bliver det. Det er mere ment som en tankevækker, og det står jo enhver frit for at tænke videre over dette i løbet af søndagen.

Netop her i lyset af luther-året ville det være nærliggende at dvæle ved det, som vi har lært at kende som to-regimentlæren, og som særligt udfoldes i epistlen om øvrighedens magt og myndighed og folkets lydighed mod disse, når det gælder samfundets indretning og regulering. En væsentlig pointe i to-regimentslæren er, at det er Gud Herren, der har givet os en verdslig myndighed over verdslige forhold, og en kirkelig myndighed over kirkelige forhold. Og disse to myndigheder skal holde sig fra hinandens områder, og bøje sig for hinanden på hver deres område, og ifølge Jesus have, hvad er deres og ikke den andens. Med det i baghovedet, og velvidende, at emnet er meget stort og har mange facetter, kan jeg alligevel godt spørge mig selv, om det er ret, at den danske folkekirke, som evangelisk-luthersk kirke og som Guds kirke skal have ordnet sine lovmæssige forhold ved staten. To-regimentslæren

fik i nogle sammenhæng og tidspunkter stor betydning i Luthers tid, og trak store konsekvenser i samtiden i samfund og kirke – og ikke altid kun af det gode. Dét emne bliver for mig nemt lidt for historisk til en prædiken. Desuden føler jeg heller ikke, at det er det, der trænger sig mest på. Det er i hvert tilfælde ikke det, jeg har mest behov for at høre. Og så er der da lige den helt aktuelle krølle på det, at med to-regimentslæren i baghovedet, altså læren om, at også den verdslige myndighed er en ordning indsat af Gud, så har vi faktisk pligt til at deltage i afstemningen til bla. kommunalvalg, som vi jo har på tirsdag.

Dette er også springbræt til et andet tema, som det kunne være værd at dvæle længere tid ved, og som jeg har ladet få lidt mere plads ved gudstjenesten end kommunalvalget og to-regimentslæren, nemlig i det perspektiv og budskab, der så kommer til orde i næste salme. Her besindes vi på Himlen OG jorden. Det hedder i første vers, at vi skal

skelne ondskab fra det gode,
dybt ansvarlig for din jord.

Resten af salmen forkynder så for os forskellige perspektiver af at tage ansvar for vor jord igennem det at tage ansvar for og være forpligtet på vore medmennesker, men videre ud af dette også for vor jord.

Jeg har mange gange forkyndt, og vil forhåbentlig komme til det rigtig mange gange endnu, forkyndt, at kristendom og kristen tro har Jesus som fokus. Det ultimative fokus mellem Gud og mennesker. Men, og det med god forankring i dagens tekster, så skal vi fokusere på Jesus på en sådan måde, at vi også ser vore medmennesker. Vi skal være himmelvendte – på jorden. Vi skal tage vore liv op med ansvar, og med alt, hvad det rummer i lyset af Guds himmelske herligheder. Og de

herligheder, vi selv ser og har hos Gud, skal vi bringe ud i vore liv til vore medmennesker. Som Gud Herren bragte himmel og jord sammen i Jesus, således skal vi gøre. Helt i Luthers ånd, og med forankring i rigtig mange bibeltekster, så kan vi ikke være gode kristne mennesker ved at gå med øjnene vendt mod himlen og sigende alle de rigtige og fromme ord til lovprisning af Guds ære, hvis ikke det også bliver til kærlighedens gerninger for vor jord. Men det giver os heller ikke noget fortrin i Himlen at være det mest selvopofrende væsen på jord og se og lindre al verdens lidelse og nød, hvis ikke vi også er vendt mod Himlen og Guds herlighed.

Og dermed er vi så ved det, som jeg har behov for at få tilsagt mig i dagens gudstjeneste: Giv kejseren, hvad kejserens er, og Gud, hvad Guds er.

Det er et stort problem i vort samfund, når vi ikke giver kejseren, hvad kejserens er. Vi har sikkert alle sammen hørt om de store sager, hvor mennesker sætter store summer i skattely, hvor SKAT mister/bedrages for enorme beløb. Det vækker forargelse, og med rette, blandt og især blandt alle os almindelige mennesker, der ikke har så meget at spekulere i, ikke har mulighederne for at lave lidt og have lidt uden om, eller dem, der ganske enkelt har moralen i orden. Dem er der tilsyneladende ikke så mange af, som vi går rundt og tror. F.eks. skylder danskerne – altså helt almindelige mennesker – 1,4 mia. i licens, for nu bare at nævne et af de områder, hvor kejseren ikke får, hvad er kejserens. Det er et stort samfundsproblem, når vi almindelige mennesker i stort og småt snyder kejseren for sit. Og det er faktisk også ukristeligt. Nu er det jo desværre ikke sådan, at kristne mennesker ikke synder, for så ville det jo ikke være således, da vi jo bor i et kristent land. Det er faktisk ment ironisk.

Selv om det er et stort problem at snyde kejseren, så er det største problem for mig personligt i dag snarere det med at give Gud, hvad Guds er. Og problemet bliver ikke mindre i lyset af de sidste ord af Paulus i dagens læsning: ”Giv alle, hvad I skylder dem: den, der har krav på skat, skat... den, I skylder ære, ære.

For mig er den store tiltale og det store fikspunkt i dagens læsninger: Giv Gud, hvad Guds er, også ære. Og her kommer jeg ofte til kort. For at komme mig til hjælp, er det, jeg har valgt, at vi skal synge en hel del salmer i dag, som lovprisning af Guds ære og til Guds ære. Vi skylder Gud ære.

Jeg synes, at det er et stort problem i dag. Jeg synes også, at det er et stort problem for vort samfund, at vi mennesker skylder og snyder Gud for så megen ære. Forleden dag hørte jeg om et menneske, der havde et helt utroligt stort håb for fremtiden, nemlig det kristne håb. Han blev spurgt af nogle andre, ikke for at sætte ham på prøve, hvordan han kunne have det håb, for der var da slet ikke noget som helst, at have det i. Nej, sagde han, og jo: Jeg tror på Gud.

Hvis vi nu havde mindre travlt med at give os selv ære og tage æren for alt muligt – det er egentlig tankevækkende, at i vor tid, vil vi så frygtelig gerne have æren for alt muligt, vi i vor selviscenesættelse sætter i værk og opnår; men vi vil ikke tage skylden for alle de ting, der mislykkes eller de fejl, vi begår. Hvorfor kan vi ikke se, at her knækker filmen? Fordi vi slet ikke har det i synsfeltet, at Gud skal have æren.

Når det handler om Gud, så har vi mere travlt med at klage over, hvorfor Gud ikke forhindrer det onde og hjælper os. Jeg er dybt overbevist om, at hvis ikke det netop er fordi Gud hjælper os og frier os fra det onde, så så det meget værre ud

med den menneskelige elendighed. Vi giver os selv æren, vi sætter os selv i fokus. Vi lever for os selv, vi dyrker os selv. Og jeg tror, at det også er årsag til mange kriser og eksistentielle depressioner, og dermed også et samfundsproblem, for vi får et fantastisk forklaringsproblem og mister totalt mål og mening, når vi dels konstaterer, at vi fejler og mislykkes, og når vi indser, at al vor ære og vore ærefulde gerninger en dag forsvinder med os og smuldrer væk. Dette er min bog. En dag vil mine sønner sige: Dette var fars bog. Hvis en af dem tager den til sig, så går der kun en kort tid, så vil han sige: Dette er min bog. Hvis ikke vi giver Gud ære og lever med Gud Herren, som Gud og Herre i vore liv, så er perspektivet håbløst, livløst, tomt og varer kun en stund.

Gud giver vi ære, ved at give Gud, hvad Guds er og gøre, hvad Gud fordrer af os. For derved anerkender vi Gud som Gud og dermed også Guds ret over os og til os. Vort problem er, at vi tror, at Gud kun har ret, når vi anerkender og tror og lader Gud have ret. Det er et kæmpe problem, for uanset om vi anerkender og tror og lader Gud være Gud eller ej, så er Gud GUD Herren, og Han har ret til os og over os, og vi skylder Ham ære, og alt, hvad vi har og er, er Guds gave til os, og det om vi så er troende eller vantro. Vi har fået livet med alt, hvad det rummer af indhold og muligheder. Det er ikke noget, vi kan tage. Paradoksalt nok er det jo gældende, at når vi tager vort eget liv, så mister vi det. Liv kan kun modtages.

At give Gud Guds er at gøre, hvad Gud fordrer. Det er at lade Gud bruge mig og mit. Uden, at jeg blander mig. Vi vil så gerne, at Gud fjerner ondskaben og lidelsen i verden; Han skal bare ikke bruge min tid eller mine penge til det. Jo, måske, men ikke mere end hvad jeg alligevel ikke selv skal bruge, og heller ikke så meget af min tid, at jeg ikke har tid til at nyde mit eget liv.

Jeg tror, at det er et problem for vort samfund, for vor verden, at rigtig megen kristenhed hører og læser Guds ord til os i Bibelen. Vi tager dem alvorligt. Også ordene om næstekærlighedens gerninger og den totale selvopofrelse og givne af os selv. Vi tager dem alvorligt. Vi tænker over dem, filosofere over dem, skriver bøger over dem, taler om dem, ja, vi tror dem endda. Men INGEN, heller ikke os selv, har noget som helst ud af det, hvis ikke også vi GØR dem. Mange forældre kender sikkert til at have sagt til sine teenagere: Hørte du ikke, at jeg sagde, at du skulle rydde op på dit værelse? Og teenagere svarer helt ærligt og rigtigt ”Jo”. Og det ville ikke være forkert, hvis der også blev sagt: Og jeg tror også på, at det var alvorligt ment. Jeg forstår godt din hensigt. Jeg kan godt se din pointe. Og så fortsætter med at opdatere sin Facebook. Der er intet forkert i det. Og dog er det helt forkert. Det er også forkert, når vi er kristne på den måde. Det lider både vi og resten af verden under, og det er at forholde Gud æren og beholde det hele for os selv.

Giv Gud, hvad Guds er. Giv, det er en aktiv handling, sådan som Gud gav sin enbårne søn. Giv Gud ære og gør med dig og dit, som var det Guds. Da er det, som det ER, og deri er der perspektiv over livet. Deri er livet ikke bare i tiden, men i evigheden. Og deri er vort håb velbegrunderet.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen